

Зміст

**“Новини садівництва”
щоквартальний
науково-виробничий журнал
№4(82), жовтень-грудень 2013 р.**

Засновники:

Укрсадвинпром; Уманський національний університет садівництва; Інститут помології НААН; Мелітопольська дослідна станція Інституту садівництва НААН; Подільська дослідна станція Інституту садівництва НААН

Зареєстрований Держком-видавом України
5.03.1994 р., серія KB 465

Головний редактор:

доктор с.-г. наук Мельник О. В.

Редакційна колегія:

доктори с.-г. наук Балабак А.Ф.,
Бутило А.П., Копилов В.І.,
Копитко П.Г., Майдебур В.І.,
Хоменко І.І.; доктор екон. наук
Непочатенко О.О., кандидати с.-г.
наук Кучер М.Ф., Ріпамель-
ник В.П., Сенін В.В.; Рибак А.В.

Номер редагували:

Мельник О.В., Личенкова І.О.

Проект обкладинки

і верстання: Мельник О.В.

**За використання
матеріалів
посилання на “НС”
обов'язкове**

Підписка в редакції

Адреса редакції:

Абон. скринька 543,

20305, м. Умань-5

Черкаської області.

Сайт: www.novsad.com

Ел.пошта: novsad@ukr.net

тел. +3804744 32326

Підписано до друку 23.XII.2013

Формат 60х84 1/16

Обсяг 3 др. арк.

Надруковано в друкарні
фірми “Есе”: 03142, м. Київ, пр-
т Акад. Вернадського, 34-1

Захист саду

Увага: кров'яна попелиця!	2
Нове в захисті саду: польський досвід	3
Захист від зимових пошкоджень	5

Розсадництво

Підщепи черешні.....	8
----------------------	---

Агротехніка

Контурне обрізування: досвід запровадження.....	9
"Довге" обрізування крупноплідних сортів.....	11
Особливості агротехніки ремонтантної суниці.....	12

За рубежом

Мельник О.В. Тенденції виробництва яблук у світі.....	14
Менші затрати на збирання суниць.....	11
Економічна ефективність сортів яблук у Польщі	22

Нові культури і сорти

Сорти-запилювачі яблуні.....	24
------------------------------	----

Переробка, реалізація

Зберігання яблук ранньо- та пізньозимових сортів.....	29
Особливості застосування 1-МЦП.....	32
Економічна ефективність виращування яблук в Україні	34

Нові видання

Помологія: яблуня.....	37
Витоки промислового садівництва	37
Календар конференцій, семінарів, виставок.....	38
Зміст журналу "Новини садівництва" за 2013 р.	39

Фото на обкладинці: мульчування органікою
присловбурної смуги в Італії (фото О.В. Мельника).

ЗАХИСТ САДУ ЗАХИСТ САДУ

УВАГА: КРОВ'ЯНА ПОПЕЛИЦЯ!

Кров'яна попелиця — грізний шкідник плодового саду, збільшення чисельності якого зафіксовано останнім часом в насадженнях яблуні середньої кліматичної смуги. Уражує дерева яблуні, рідше — груші, айви, глоду, ірги та горобини, пошкоджені низькими зимовими температурами та з підрізаним (з метою ослаблення росту) штамбом. Найбільшу небезпеку становить для плодкових розсадників і молодих яблуневих садів. Ріст дерев слабшає, зимостійкість і врожайність суттєво знижуються.

Личинки зимують на кореневій шийці та коренях, а також у тріщинах кори в кроні. Розвиток відновлюють за середньодобової температури 7°C наприкінці квітня — на початку травня, скупчуючись у свіжих ранах, на молодих пагонах чи кореневій порослі. Через місяць перетворюються в самиць, які народжують до 125 личинок. В умовах середньої кліматичної смуги яєць не відкладає і самці в популяції відсутні. Протягом року буває до 10–12 поколінь попелиць коричневого забарвлення з пухнастим восковим білим ниткоподібним нальотом, за яким шкідника легко виявити. Найбільш чисельними колонії бувають навесні, влітку їх менше, а восени чисельність знову зростає.

Цей один з найбільш шкодочинних видів попелиць висмоктує рослинний сік, дістаючись аж до камбію і спричинюючи глибокі рани на пагонах, деформацію тканин та утворення наростів на штамбі й основних гілках, що з часом розтріскуються. На ранах поселяються патогени, які спричинюють хвороби кори.

Кров'яну попелицю ефективно знищують щипавки та афелінус, що протягом сезону дає 8–10 поколінь. Самка останнього відкладає в тіло кров'яних попелиць до 120 яєць. Уражені попелиці чорніють і, вийшовши з яйця, личинка афелінуса поїдає їх зсередини. У 1930-х роках афелінуса завезено в СРСР й акліматизовано в усіх місцях поширення кров'яної попелиці, зокрема Україні, в результаті чого шкідника майже цілком знищено. Щоправда, в умовах середньої кліматичної смуги чисельність афелінуса не синхронізована з максимальною активністю кров'яної попелиці.

Знищенню личинок кров'яної попелиці в кроні дерев сприяє різке похоло-

дання (гинуть за температури нижче мінус 7°C), а на кореневій шийці та коренях – тривалий морозний період з недостатнім сніговим покривом.

Втрати від цього дуже агресивного шкідника попереджують систематичним моніторингом саду. Щоб своєчасно виявити перші його популяції, за два тижні після цвітіння яблуні оглядають штаби, основні гілки та поросль 50 дерев у кварталі і за наявності на двох деревах колоній шкідника проводять хімічний захист.

Для цього, наприклад, у Польщі в період росту зав'язі та після червневого її опадання – найчастіше в другій половині вересня – застосовують препарат Актара (0,2 кг/га, період очікування 21 день) чи Пірімор (0,75 кг/га, період очікування сім діб) у поєднанні з поверхнево-активною речовиною, а також Мовенто (2,25 кг/га), витрачаючи 1000 л/га робочої рідини з метою ретельної обробки крони і штабу дерев аж до поверхні ґрунту. Обприскування ведуть за температури не вище 25°C і відносної вологості повітря не менше 50%.

Для ефективного знищення кров'яної попелиці обробку за 10–14 діб повторюють.

Систематичний моніторинг продовжують кожні два тижні, особливо з середини липня і в серпні під час росту чисельності шкідника.

Чим більша популяція шкідника в насадженні, тим важче її знищити, тому протягом вегетаційного періоду слід вести моніторинг та контроль чисельності і за перевищення порогу шкодочинності вчасно запроваджувати захисні заходи.

Література

- 1.Довідник із захисту рослин.– К.: Урожай, 1999.– С. 329.
- 2.Maciesiak A. Bawelnica korowka – konieczny monitoring // Sad nowoczesny.– 2012.– №7.– P. 42-43.
- 3.Wiech K. Szkodniki drzew owocowych.– Krakow:Plantpress, 1999.– P. 82-83.

(О.В.Мельник, О.О.Дрозд)

НОВЕ В ЗАХИСТІ САДУ: ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД

В одному з польських садівничих господарств поблизу Любліна на площі 14га домінує яблуня, вирощують також грушу, вишню, чорну смородину та крупноплідну ліщину. Технологію виробництва покращують завдяки участі в семінарах і навчальних поїздках до садівничих господарств Західної Європи.

Для досягнення відповідної якості плодів в усій кроні яблуня на підщепі М.9 з уцільненою схемою садіння 3 х 1 м потребує постійного обмеження висоти дерев, тому ширину міжряддя в нових кварталах збільшено до 3,5 м.